

EAPC - Gestió de la informació: transparència i protecció de dades

25-10-2018

En el meu primer apunt, vaig introduir el dret a saber o dret a accedir a la informació pública. Per als no iniciats en el món de la transparència, el terme *informació pública* pot sonar tan llunyà com les illes Salomó al Pacífic Sud i no s'arriben a imaginar què hi ha darrere. Us adverteixo que si us submergiu en aquest món de la informació pública i les dades públiques podeu trobar veritables tresors ocults, només cal tenir una mica de temps i paciència. Les llegendes parlen d'actes d'òrgans col·legiats en què es transcriu tot fil per randa, informes tècnics preceptius amb la previsió de diferents escenaris, estudis externalitzats sobre una mateixa matèria que s'han contractat i pagat en més d'una ocasió al llarg dels anys, etc. Les informacions d'aquestes llegendes està al vostre abast amb l'exercici del dret d'accés.

Conèixer quina informació tenen les administracions públiques i entendre per què pot ser d'interès per a la ciutadania, són dues de les tasques principals per valorar amb tota la seva dimensió el dret a accedir a la informació pública. Les administracions públiques treballen amb grans volums de dades, que necessiten ser recollides i sistematitzades perquè puguin generar coneixement i ser profitoses. Moltes vegades la dispersió d'aquesta informació fa que ni les mateixes administracions utilitzin tot el potencial de la informació que posseeixen de manera disgregada. Un dels efectes indirectes de caràcter positiu del dret d'accés a la informació pública, ha estat que les administracions s'hagin adonat que no es poden permetre el luxe de no tenir ordenada i sistematitzada la informació, ja que en qualsevol moment pot ser objecte de petició per part de la ciutadania i l'ús que en faci pot arribar a ser més profitós que el que en fan les administracions.

No tota la informació pública està a disposició de la ciutadania; l'accés a determinada informació pot ser denegat si el seu coneixement o divulgació pot perjudicar la seguretat pública, els drets dels menors d'edat, la intimitat i els altres drets privats legítims, la investigació o la sanció d'infraccions penals, administratives o disciplinàries, el secret o la confidencialitat en alguns procediments concrets tramitats per l'Administració pública, el secret professional i els drets de

propietat intel·lectual i industrial, el principi d'igualtat de les parts en els processos judicials o la tutela judicial efectiva, o la seva condició d'informació protegida tal com preveu l'article 21 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Les administracions públiques també poden inadmetre les sol·licituds quan la informació es consideri de treball intern, es requereixi una tasca complexa d'elaboració o reelaboració o quan estigui en procés d'elaboració i publicació d'acord amb l'article 29 de la Llei 19/2014.

En tot cas, en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat i les entitats del seu sector públic només s'ha denegat l'accés de manera total o estimat de manera parcial en una mica més d'un 16% de les sol·licituds rebudes, i només un 2% de les sol·licituds han estat inadmeses.

En aquests casos, les administracions públiques han de motivar raonadament per què es denega l'accés o s'inadmet la sol·licitud i, per tant, s'aplica algun dels supòsits exposats anteriorment. Totes les resolucions denegatòries i d'inadmissió de les sol·licituds d'accés de l'Administració de la Generalitat i les entitats del seu sector públic, es poden consultar en [aquest l'enllaç](#).

Accedir a informació pública no vol dir tan sols accedir a papers o documents digitals, sinó accedir a dades i a informació, que són conceptes molt més amplis i comprensius. Així, la ciutadania no ha de cenyir les seves peticions a un procediment o a un document existent, ja que no ha de conèixer necessàriament amb detall l'Administració pública i la informació que custodia. Si té interès en el funcionament d'un servei públic en concret, pot demanar informació sobre qualsevol aspecte que pugui imaginar. Si no s'entén el que demana, perquè és massa ampli o imprecís, l'Administració corresponent l'ha d'ajudar a concretar la petició.

Quan les administracions públiques elaboren documents per donar a conèixer les seves polítiques públiques, han de ser conscients que se'ls pot demanar les dades en què es basa aquella informació i que la ciutadania es pot posar el barret de cuiner i utilitzar les dades públiques en cru i creuar-les amb altres dades públiques d'altres òrgans de la mateixa administració o d'altres administracions públiques, i arribar a conclusions diferents i, fins i tot, en alguns casos més acurades.

El dret a saber de la ciutadania és actualment un revulsiu de la millora de la recollida i la gestió de dades públiques. Com més activa sigui la ciutadania en l'exercici d'aquest dret, més conscients seran les administracions públiques de la necessitat de publicar més informació de qualitat i d'interès en obert per socialitzar-ne el coneixement.

Lorena Elvira Ayuso

Cap del Gabinet Tècnic del Departament d'Educació